

Nr 17

LANDSKAPSFÖRORDNING

om jordbrukets miljöstöd och kompensationsbidrag

Utfärdad i Mariehamn den 20 april 2000

Med stöd av 8 § landskapslagen den 21 juli 1995 om verkställighet av den gemensamma jordbrukspolitiken inom EG (55/1995) föreskrivs¹:

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna förordning finns bestämmelser om stöd för miljövänligt jordbruk (miljöstöd) och stöd för mindre gynnade områden (LFA-kompensationsbidrag) som avses i landskapslagen om verkställigheten av den gemensamma jordbrukspolitiken inom EG (55/1995).

2 §

Definitioner

I denna förordning förstås med

1) **jordbrukare:**

a) en fysisk person som bedriver jordbruk eller trädgårdsodling,

b) en sammanslutning, ett dödsbo, ett öppet bolag, ett kommanditbolag, ett aktiebolag eller ett andelslag som består av fysiska personer och bedriver jordbruk eller trädgårdsodling, förutsatt att bolagsmännen i det öppna bolaget, de ansvariga bolagsmännen i kommanditbolaget eller medlemmarna i andelslaget genom att själva delta i arbetet bedriver jordbruk eller trädgårdsodling; i fråga om ett aktiebolag förutsätts att över hälften av aktiebolagets röstetal direkt innehas av personer som genom att själva delta i arbetet bedriver jordbruk eller trädgårdsodling,

c) en kommun, landskapet, staten, en församling, en stiftelse, en lantbruksskola eller en försöksstation som bedriver jordbruk eller trädgårdsodling.

2) **makar:** personer som ingått äktenskap med varandra och i 7 § 3 mom. inkomstskattelagen (FFS 1535/1992) avsedda personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden.

3) **åker:** ett område på vilket det under normala omständigheter permanent odlas jordbruksgrödor eller trädgårdsväxter. Som åker räknas också ett odlingsområde vid en plantskola för skogsträd, ett område som använts som hö- eller betesvall under högst nio år, ett område som inte har odlats på mindre än tio års tid och ett nyröjt område där den röjda arealen kan plöjas och besås. Även hälften av rå- och nackdiken samt tegdiken, åkerkanter, icke odlade dikesrenar och skyddsremсор som lämnas eller anläggs i enlighet med reglerna för miljöstödet samt tillfälliga färdvägar över i denna punkt nämnda områden räknas som åker.

4) **gårdsbruksenhet:** en helhet som består av en eller flera produktionsenheter och som en enskild jordbrukare eller enskilda jordbrukare besitter i egenskap av ägare, arrendator eller med stöd av annan nyttjanderätt.

5) **trädgårdsodling:** odling av grönsaker, frukt, bär samt prydnads- och plantskoleväxter på friland.

6) **basskifte:** en åker eller något annat jordbruksområde som hör till en gårdsbruksenhet och som avgränsas av ett vattendrag, ett gränsdike, ett utfallsdike, en väg, en skog, en kommungräns eller motsvarande. Ett basskifte omfattar endast ett markanvändningsslag.

7) **jordbruksskifte:** ett odlingsområde inom

¹ Rådets förordning 99/1257/EG, EGT nr L 160, 26.6.1999, s. 80 och kommissionens förordning 99/1750/EG, EGT nr L 214, 13.8.1999, s. 31

ett basskifte som odlas med en bestämd gröda

8) **naturbete:** ett inhägnat eller ett naturligt avgränsat markområde som inte har odlats och som inte har utsatts för bearbetnings-, gödslings- eller bekämpningsåtgärder i syftet att höja produktionen. Tidigare odlade områden räknas som naturbete om marken inte varit odlad under de senaste tio åren och om det växer vall- eller örtvegetation på den.

9) **goda odlingsmetoder:** metoder där marken bearbetas och gödglas på ett ändamålsenligt sätt med beaktande av olika produktionsförhållanden. Dessutom skall sådana växtarter, -sorter och utsädesmängder användas med vilka det är möjligt att producera en skörde- och marknadsduglig skörd. Till goda odlingsmetoder hör även flyghavrebekämpning, ett tillräckligt växtskydd och skörd av grödan samt i fråga om vall att den skördas till foder eller betas. Dessutom förutsätts att jordbrukaren iakttar bestämmelserna i miljölagstiftningen.

10) **referensareal:** den del av gårdbruksenhetens areal som jordbrukaren inför i stödssystemet det första förbindelseåret och som används som jämförelsetal under återstoden av förbindelseperioden.

2 kap. Miljöstöd

3 §

Allmänna villkor för beviljande av miljöstöd

Miljöstöd kan betalas till en jordbrukare som

- 1) besitter en gårdsbruksenhet på Åland,
- 2) är varaktigt bosatt på Åland; också en sammanslutning som har registrerats på Åland anses vara bosatt i landskapet och
- 3) har ingått en sådan förbindelse eller ett sådant avtal med landskapsstyrelsen som avses i denna förordning.

Miljöstödet är indelat i basstöd och specialstöd.

Om sökanden är ett samfund, en sammanslutning eller ett dödsbo skall ansökan under-tecknas antingen av alla delaktiga, av ett befullmäktigt ombud eller av den person som har rätt att teckna den juridiska personens namn. Fullmakt, utdrag ur handelsregistret eller motsvarande varav namnteckningsrätten framgår skall bifogas ansökan.

3 kap.

Allmänna bestämmelser om miljöstödets basstöd

4 §

Delprogram

Miljöstödets basstöd är uppdelat i följande fyra delprogram:

- 1) delprogram för konventionellt jordbruk,
- 2) delprogram för ekologisk produktion,
- 3) delprogram för extensiv vallodling och
- 4) delprogram för naturbeten.

En gårdbruksenhet kan omfattas av flera delprogram, men programmen kan inte kombineras med varandra på samma område.

Jordbrukaren kan under förbindelseperioden inom sin gårdbruksenhet överföra areal från delprogrammet för konventionellt jordbruk till delprogrammet för ekologisk produktion och till delprogrammet för extensiv vallodling. Om en sådan överföring sker skall en ny femårig förbindelse ingås. En ny förbindelse behöver inte ingås i sådana fall där jordbrukaren under det första förbindelseåret lämnat in en plan om överföring av hela eller delar av gårdbruksenhetens areal till ekologisk produktion i etapper enligt 35 § 4 och 5 mom.

5 §

Stödberättigat område

Miljöstödets basstöd kan erhållas för en åkerareal

- 1) som jordbrukaren har i sin besittning vid ansökningstidpunkten,
- 2) där goda odlingsmetoder används,
- 3) som säs senast den 15 juli och
- 4) från vilken skörd bärgas.

Stöd beviljas inte för ett område som är lagt i träda eller för en åker som inte odlas.

För skiften som ingår i en odlingscirkulation så att skörden lämnas obärgad på hösten och utnyttjas som gödselmedel för odlingsväxten följande år kan stöd beviljas förutsatt att grön-gödslingsvallen ingår i en normal växtföljd på gårdbruksenheten. Arealen för grön-gödsling kan utgöra högst 50 procent av den totala areal av gårdbruksenheten som omfattas av stödssystemet. Samma område kan inte uppges som grön-gödslingsareal under två år i rad.

Stöd kan beviljas för åker som på grund av skördeskada inte har skördats, under förutsättning att skördeskadan har meddelats skriftligt till landskapsstyrelsen.

För ett område som odlas med fleråriga trädgårdsväxter kan stöd beviljas före växten är mogen för skörd. Om planteringen av fleråriga trädgårdsväxter gjorts före den 1 juli kan stöd även beviljas under planteringsåret.

Om grönsaker odlas i växthus som inte uppfyller kriterierna för växthusstöd är grönsaksodlingen berättigad till basstöd.

Ett stödberättigat bas- och jordbruksskifte skall vara minst 0,05 hektar stort.

Basstöd kan beviljas för sådan naturbetesmark som jordbrukaren har i sin besittning vid anmälningstidpunkten.

Basstöd enligt denna förordning kan inte beviljas för ett område som omfattas av en förbindelse om miljöstödet grundstöd för programperioden 1995-1999.

6 §

Ansökan om och ingående av en förbindelse

Ansökan om miljöstödet basstöd skall göras på en av landskapsstyrelsen godkänd blankett och tillställas landskapsstyrelsen senast vid den tidpunkt som landskapsstyrelsen fastställer. Förbindelsen att under en period om fem år följa villkoren för basstödet lämnas i samband med stödansökan för det första förbindelseåret.

Till ansökan skall bifogas kartor över gårdbruksenhetsens basskiften. Om skyddsremсор skall lämnas längs utfallsdiken och vattendrag skall de markeras på kartan. Gäller ansökan basstöd för ekologisk husdjursproduktion skall en redovisning över husdjuren bifogas till ansökan. Motsvarande redovisning skall vid behov bifogas även ansökan i fråga om basstöd för naturbeten.

Om stöd söks för ekologisk produktion på arrendemark skall skriftliga arrendekontrakt bifogas till ansökan.

Jordbrukaren skall årligen under förbindelseperioden bekräfta sitt fortsatta deltagande i miljöstödet basstöd. Bekräftelsen görs på en av landskapsstyrelsen godkänd blankett och tillställs landskapsstyrelsen senast vid den tidpunkt som landskapsstyrelsen årligen fastställer.

Om jordbrukaren under förbindelseperioden får nya basskiften i sin besittning skall till den årliga bekräftelsen bifogas kartor över de nya basskiften. Om skyddsremсор har lämnats längs utfallsdiken och vattendrag skall de markeras på kartan.

De villkor som skall vara uppfyllda för att erhålla basstödet skall gälla hela gårdbruksenhetsens areal. Om jordbrukaren väljer att lämna delar av gårdbruksenheten utanför stödssystemet skall förbindelsen enligt 1 mom. omfatta även dessa skiften trots att inget stöd utbetalas för dessa skiften.

7 §

Basstödet belopp

Till jordbrukare som uppfyller stöd villkoren betalas årligen basstöd för varje hektar stödbestämd område enligt följande:

	Mk/ha	Euro/ha
1) Delprogram för konventionellt jordbruk		
a) obligatoriska åtgärder – för mark som odlas med spannmål, ärter och oljeväxter och som omfattas av ett avtal om specialstöd för ekologisk produktion eller övergång till ekologisk produktion från programperioden 1995-1999 betalas stödet nedsänkt till 597 mk/ha (100,40 Euro/ha)	882	148,34
– för mark som odlas med vall och övriga växter och som omfattas av avtal om specialstöd för ekologisk produktion eller övergång till ekologisk produktion från programperioden 1995-1999 betalas stödet ned sänkt till 850 mk/ha (140,95 Euro/ha)		
b) förbättrad användning av stall gödsel	410	68,96
c) värplöjd mark	334	56,17
d) fånggröda	748	125,80
e) flerårig extensiv vallodling	590	99,23
f) konventionell odling utan kemiska bekämpningsmedel	300	50,46
g) reducerad användning av bekämpningsmedel i sockerbetsodling	720	121,10
h) reducerad användning av bekämpningsmedel i potatisodling	560	94,18
i) integrerad frukt- och bärproduktion	4.468	751,46
j) miljöanpassad grönsaksproduktion	2.273	382,29
2) Delprogram för ekologisk produktion		
a) ekologisk produktion; spannmål, vall, övriga växter	2.000	336,38
b) ekologisk produktion; ettåriga trädgårdsväxter	4.000	672,75
c) ekologisk produktion; fleråriga trädgårdsväxter	5.850	983,90
d) övergång till ekologisk produktion; spannmål, vall, övriga växter	2.500	420,47

e) övergång till ekologisk produktion; ettåriga trädgårdsväxter	4.000	672,75
f) övergång till ekologisk produktion; fleråriga trädgårdsväxter	6.733	1139,14
g) ekologisk husdjursproduktion	1.000	168,19
3) Delprogram för extensiv vallodling	600	100,91
4) Delprogram för naturbeten	900	151,37

8 § *Utbetalning*

Miljöstödets basstöd utbetalas under förbindelseperioden en gång per år senast den 15 oktober på basen av den årliga ansökan från jordbrukaren.

4 kap. Basstödets delprogram för konventionellt jordbruk

9 § *Allmänna villkor*

Miljöstödets basstöd för delprogrammet för konventionellt jordbruk, kan beviljas till jordbrukare som besitter en gårdsbruksenhet med minst tre hektar åker. Om en gårdsbruksenhet odlas med frilandsgronsaker är det tillräckligt att enheten består minst en halv hektar åker som ingår i växtföljden för trädgårdsgrodder. Dessutom skall jordbrukaren förbinda sig att minst följa villkoren för de obligatoriska åtgärderna enligt 11-23 §§.

Obligatoriska åtgärder

10 § *Odlingsplanering*

Inom ramen för delprogrammet för konventionellt jordbruk skall en odlingsplanering göras. Odlingsplaneringen består av en plan för åkeranvändningen, en gödslingsplan och skiftesvisa anteckningar om de förverkligade odlingsåtgärderna.

11 § *Plan för åkeranvändning*

I en skriftligt uppgjord plan för åkeranvändningen skall de planerade odlingsväxterna anges skiftesvis. Planen skall göras upp årligen med början från det första förbindelseåret. Den skall omfatta gårdsbruksenhetens hela odlingsareal och den bör byggas på en växtföljd.

12 § *Gödslingsplan*

En skriftlig gödslingsplan skall göras årligen med början från det första förbindelseåret och den skall omfatta gårdsbruksenhetens hela odlingsareal.

I gödslingsplanen skall följande uppgifter ingå:

- 1) skiftets namn och signum,
- 2) skiftets areal,
- 3) jordart,
- 4) odlad gröda,
- 5) sort och förfrukt,
- 6) utsäde kg/ha,
- 7) näringsbehov; fosfor kg/ha, kväve kg/ha, kalium kg/ha,
- 8) använt handelsgödselmedel,
- 9) handelsgödsel kg/ha,
- 10) tillfört kväve, fosfor och kalium med handelsgödsel kg/ha,
- 11) stallgödsel ton/ha samt
- 12) tillfört kväve, fosfor och kalium totalt kg/ha.

13 § *Skiftesvisa anteckningar*

Skiftesvisa anteckningar skall föras från början av det första förbindelseåret.

Följande basuppgifter skall antecknas för varje skifte:

- 1) skiftets namn och signum,
  - 2) skiftets areal,
  - 3) jordart,
  - 4) dränering,
  - 5) möjligheter till bevattning samt
  - 6) markarteringsresultat.
- Dessutom skall följande odlingsåtgärder och observationer årligen *antecknas* för varje skifte:
- 1) jordbearbetning på våren och datum,
  - 2) odlad gröda och sort,
  - 3) förfrukt,
  - 4) utsäde kg/ha,
  - 5) betningspreparat och mängd g/100 kg utsäde,
  - 6) stallgödsel ton/ha och spridningsdatum,
  - 7) handelsgödsel; sort och kg/ha,
  - 8) totalt kväve kg/ha,
  - 9) totalt fosfor kg/ha,
  - 10) sådatum,
  - 11) använda bekämpningsmedel, bruksmängd/ha och bekämpningsdatum,
  - 12) skördedatum och mängd/ha,
  - 13) halmen skördad/nedbrukad samt
  - 14) jordbearbetning på hösten.

Anteckningarna enligt 1 och 2 mom. skall bevaras i minst fem år.

14 §

Markkartering

Gårbruksenhetens samtliga åkrar skall vara markkarterade. Åkrar som saknar ett markkarteringsresultat skall markkarteras under det första förbindelseåret. En markkartering skall utföras med minst fem års intervaller på varje skifte, dock minst en gång under förbindelseperioden. Markkarteringsresultat som är äldre än fem år godkänns inte.

15 §

Gödsling av åkermark

Mängden fosfor som tillförs åkermarken skall beräknas utgående från markkarteringsresultatet och grödans uppskattade näringsbehov. De årliga givorna får inte överskrida de i bilaga 1 fastställda basgödslingsnivåerna. Om ett markkarteringsresultat saknas kan fosforgödslingen år 2000 basera sig på bördighetsklassen tillfredställande i bilaga 1.

Högre fosforgivor än de i bilaga 1 fastställda basgödslingsnivåer kan undantagsvis tillåtas. Mängden fosfor får dock inte under en fyraårig utjämningsperiod överskrida den mängd fosfor som de ovannämnda basgödslingsnivåerna under samma period skulle tillåta. Utjämnningen räknas alltid per basskifte.

Mängden kväve som tillförs åkermarken skall uträknas utgående från grödans behov, uppskattad skördemängd och det uppskattade kväveförrådet i marken. Givorna får inte överskrida de i bilaga 2, tabell 1-4 fastställda basgödslingsnivåerna.

16 §

Skyddsremsor

Vid utfallsdiken skall en cirka en meter bred skyddsremsa anläggas eller lämnas så att en naturlig växtlighet kan spridas på remsan. Vid bäckar, sjöar och hav samt runt dricksvattenbrunnar i åkermark skall skyddsremsan vara minst tre meter bred. De tre meter breda remsorna skall anläggas genom insädd med flerårigt vallfrö.

Skyddsremsorna enligt 1 mom. skall anläggas eller lämnas under det första förbindelseåret. Skyddsremsor som anlagts eller lämnats under programperioden 1995-1999 måste inte anläggas på nytt.

Bredden på skyddsremsan mäts från bryningen mellan slänten och åkerkanten. I skyddsremsan får inte grävas öppningar som leder vatten från åkern till vattendraget.

Skyddsremsorna får inte bearbetas, gödslas eller behandlas med bekämpningsmedel. Växtligheten får skördas. Om växtligheten slås men inte bärgas till skörd skall växtresterna föras

bort. Skyddsremsorna får även användas som bete.

Vid en riklig förekomst av kvickrot, vass eller tistel kan punktbekämpning göras för att motverka att ogräset sprids längre in på åkern. Innan punktbekämpningen utförs skall en anmälan göras till landskapsstyrelsen.

Flyghavre som förekommer på skyddsremsorna får bekämpas i enlighet med landskapslagen om bekämpning av flyghavre (68/1977).

Om en över tre meter bred skyddsremsa anläggs skall den utgöra ett separat jordbruksskifte. Om sistnämnda skyddsremsa ansluter till vall kan jordbrukaren välja att inte räkna remsan som ett separat jordbruksskifte. Skyddsremsor som lämnas inom ramen för miljöstödet basstöd får inte vara bredare än sju meter.

17 §

Test av växtskyddsspruta

Bekämpningsmedel får spridas endast med testade växtskyddssprutor. Sprutorna skall testas med minst fem års intervaller. Testet skall ske hos en av landskapsstyrelsen godkänd spruttestare.

Sprutor som har testats under programperioden 1995-1999 skall testas på nytt inom fem år, dock minst en gång under den nya förbindelseperioden. Sprutor som inte testats under programperioden 1995-1999 skall testas under det första förbindelseåret.

18 §

Sprutförarutbildning

Bekämpningsmedel får spridas endast av personer som genomgått en av landskapsstyrelsen anordnad sprutförarutbildning.

Jordbrukare som inte har genomgått en sprutförarutbildning under programperioden 1995-1999 skall genomgå en av landskapsstyrelsen godkänd grundkurs för sprutförare. Kursen skall genomgås det första förbindelseåret.

Som sprutförarutbildning godkänns även en under fem år gammal specialexamen i användning av giftiga bekämpningsmedel som ordnas av Kontrollcentralen för växtproduktion.

19 §

Lagring av stallgödsel

En gårdbruksenhet som är ansluten till jordbrukets miljöstödsprogram skall från och med den 15 oktober 2000 ha sådana utrymmen för lagring av stallgödsel som rymmer stallgödsel som ansamlats i 12 månader, fränsett den spillning som under samma betessäsong blir kvar på betesmarken vid betesgång, eller under växtsäsongen sprids i växande gröda. Vid beräkning av

behövliga lagringsvolymerna skall landskapsstyrelsens beslut om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket (61/1999) följas. Stuklagring för stallgödsel kan godkännas endast på gårdsbruksenheter med högst fem djurenheter. Med djurenhet avses detsamma som i nämnda landskapsstyrelsebeslut.

På gårdsbruksenheter med ekologisk produktion tilläts stallgödselkomposter förutsatt att komposten är anlagd enligt bilaga 3 i landskapsstyrelsens beslut om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket.

20 §

Kurs i stallgödselhantering

Jordbrukare som bedriver en husdjursproduktion som producerar mera än 25 m³ stallgödsel årligen under den tid djuren är installerade och utfordras inomhus skall delta i en av landskapsstyrelsen godkänd kurs i stallgödselhantering. Kursen skall genomgås senast under det andra förbindelseåret. Stallgödselproduktionen räknas enligt volymriktvärden i bilaga 2 i landskapsstyrelsens beslut om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket. När stallgödselproduktionen beräknas för gårdsbruksenheter skall såväl egna djur som andras djur som står i jordbrukarens husdjursbyggnader under den tid djuren är installerade och utfordras inomhus beaktas.

21 §

Stallgödselanalys

Stallgödselns innehåll av kväve, fosfor och kalium skall analyseras. Analysen skall göras för varje gödselslag som årligen producerar mer än 25 m³ under den tid djuren är installerade och utfordras inomhus. Stallgödselproduktionen räknas enligt volymriktvärden i bilaga 2 i landskapsstyrelsens beslut om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket. När stallgödselproduktionen beräknas för gårdsbruksenheter skall såväl egna djur som andras djur som står i jordbrukarens husdjursbyggnader under den tid djuren är installerade och utfordras inomhus beaktas.

Om en stallgödselanalys gjorts under programperioden 1995-1999 och analysen omfattar även fosfor och kalium skall en ny analys göras inom fem år, dock minst en gång under den nya förbindelseperioden.

Om en stallgödselanalys saknas eller om den analys som genomförts under programperioden 1995-1999 inte omfattar fosfor och kalium skall en stallgödselanalys göras under det första förbindelseåret.

22 §

Utbildning

Jordbrukaren skall under förbindelseperioden genomgå en av landskapsstyrelsen godkänd två dagar lång utbildning i miljövänlig odling. Båda utbildningsdagarna skall fullgöras inom tre år räknat från det att förbindelsen lämnats. Utbildningen skall genomgås av den som har huvudansvaret för gårdsbruksenhetens drift.

23 §

Landskapsvård och biologisk mångfald

Gårdsbruksenhetens dikeskanter och vägrenar får inte behandlas med kemiska bekämpningsmedel.

Flyghavre som förekommer på vägrenar och dikeskanter får bekämpas i enlighet med landskapslagen om bekämpning av flyghavre.

För att bevara det öppna landskapet får landskapsvårdsmässigt värdefulla åkrar inte besogas.

Gårdsbruksenhetens åkerdiken skall hållas rena från sly och igenväxningsvegetation.

Frivilliga åtgärder

24 §

Val av frivillig åtgärd

I delprogrammet för konventionellt jordbruk finns följande frivilliga åtgärder:

- 1) förbättrad användning av stallgödsel,
- 2) fanggröda och värplöjd mark,
- 3) flerårig extensiv vallodling,
- 4) konventionell odling utan kemiska bekämpningsmedel,
- 5) reducerad användning av bekämpningsmedel i potatisodling,
- 6) reducerad användning av bekämpningsmedel i sockerbetsodling,
- 7) integrerad produktion av frukt och bär samt
- 8) miljöanpassad grönsaksodling.

De frivilliga åtgärderna kan väljas av jordbrukare som uppfyller kriterierna för de obligatoriska åtgärderna enligt 11-23 §§.

En gårdsbruksenhet kan omfattas av flera frivilliga åtgärder men åtgärderna kan inte kombineras med varandra på samma område, förutom på husdjursgårdar där åtgärden enligt 25 § om förbättrad användning av stallgödsel kan kombineras med ytterligare en frivillig åtgärd.

Den frivilliga åtgärden skall väljas samtidigt som förbindelsen om att uppfylla de obligatoriska åtgärderna lämnas. Villkoren för den valda frivilliga åtgärden skall uppfyllas under hela förbindelseperioden.

Jordbrukaren kan frånträda den valda frivilliga åtgärden om produktionsinriktningen på gårdbruksenheten ändrar eller om jordbrukaren slutligt upphör med den produktionsgren som åtgärden är kopplad till.

Jordbrukaren kan välja en frivillig åtgärd under förbindelseperioden förutsatt att minst två år kvarstår av den ursprungliga förbindelseperioden.

Ett område som omfattas av ett avtal om specialstöd för ekologisk produktion eller övergång till ekologisk produktion från programperioden 1995-1999 kan inte omfattas av en sådan frivillig åtgärd som avses i denna förordning.

Ett område som omfattas av ett avtal om specialstöd om extensifierat jordbruk från programperioden 1995-1999 kan inte omfattas av en sådan frivillig åtgärd som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten.

25 §

Förbättrad användning av stallgödsel

Om jordbrukaren väljer åtgärden förbättrad användning av stallgödsel skall jordbrukaren årligen med början från det första förbindelseåret skriftligt och skiftesvis planera sin stallgödselanvändning.

I planen skall den verkliga mängden stallgödsel, åkerarealen som stallgödsel kan spridas på, den odlade grödan och skiftets behov av stallgödsel beaktas.

Om planen visar att åkerarealen på den egna gårdsbruksenheten inte räcker till för spridning av gårdbruksenhetens stallgödsel skall jordbrukaren ingå ett avtal med en annan jordbrukare som kan ta emot och sprida stallgödsel på sina åkrar. Planen skall omfatta även sistnämnda åkermark. Jordbrukaren som mottar stallgödseln skall vara ansluten till miljöstödsprogrammet.

En växtnäringsbalans skall göras upp senast under det andra förbindelseåret.

Åtgärden enligt denna paragraf kan väljas på gårdbruksenheter med minst 0,5 djurenheter per hektar. För uträkning av djurtätheten används omräkningskoefficienterna i bilaga 4.

Stöd för förbättrad användning av stallgödsel betalas inte för sådan areal som är bevuxen med frukt och bär.

26 §

Fånggröda och värplöjd mark

I tillvalsåtgärden fånggröda skall fånggrödan sås antingen i huvudgrödan på våren eller som renbestånd efter att huvudgrödan är skördad. Utsädet skall vara vallgräs med minst 50 procent rajgräs. Högst 10 procent perenna vallbaljväxter får ingå i utsädet.

Fånggrödan skall sås före 1 augusti och den får brytas tidigast 1 april året efter sådd. Brytningen får inte ske med kemiska preparat. Fånggrödan får inte skördas, utnyttjas som bete eller användas till någon annan form av produktion.

Stödet erhålls för den areal som varje enskilt år är insädd i fånggröda. Den minimiareal som varje år måste sås med fånggröda skall vara en halv hektar stor. En obruten fånggröda berättigar till stöd för fånggröda endast i ett år. Område som beviljats stöd för fånggröda kan inte erhålla stöd för värplöjd mark.

I tillvalsåtgärden värplöjd mark kan stöd erhållas för mark som efter skörd av spannmål, sockerbeta och övriga rotfrukter, potatis, ärter, oljeväxter samt ettåriga trädgårdsväxter lämnas oplöjd på hösten. En reducerad bearbetning på hösten är tillåten. Vårbearbetningen får ske tidigast 1 april.

Stödet erhålls för den areal som varje enskilt år lämnas oplöjd på hösten. Den minimiareal som varje år måste lämnas oplöjd skall vara en hektar stor.

Område som beviljats stöd för värplöjd mark kan inte erhålla stöd för fånggröda.

27 §

Flerårig extensiv vallodling

Om jordbrukaren väljer åtgärden flerårig extensiv vallodling kan hela eller delar av gårdbruksenhetens vallareal odlas extensivt. Vallarna skall skördas till foder eller betas med ett tillräckligt antal djur så att grässvalen är väl avbetad vid växtperiodens slut.

Vallarna får inte behandlas med kemiska bekämpningsmedel. Kvävegödslingen får ske högst med halva basgödslingsnivån som är fastställd i bilaga 2 tabell 2.

Stödet erhålls för den vallareal som varje enskilt år odlas extensivt. Den minimiareal vall som årligen måste odlas extensivt skall vara en hektar stor.

28 §

Konventionell odling utan kemiska bekämpningsmedel

Stöd för konventionell odling utan kemiska bekämpningsmedel kan erhållas för spannmål och oljeväxter som odlas utan kemiska bekämpningsmedel. Obetat utsäde skall användas. Användning av biologiska bekämpningsmedel är tillåten.

Stödet erhålls för den spannmåls- och oljeväxtareal som varje enskilt år odlas utan bekämpningsmedel. Den minimiareal som årligen måste odlas utan bekämpningsmedel skall vara en hektar stor.

29 §

Reducerad användning av bekämpningsmedel i potatisodling

I tillvalsåtgärden reducerad användning av bekämpningsmedel i potatisodling får högst 3,5 kg aktiv substans per hektar användas. Mängden inkluderar både herbicider, pesticider och fungicider.

Stödet erhålls för den areal som årligen odlas med en reducerad mängd bekämpningsmedel. Arealen måste vara minst en hektar stor. Observationerna och bekämpningsåtgärderna skall antecknas i en separat växtskyddsdagbok.

30 §

Reducerad användning av bekämpningsmedel i sockerbetsodling

I tillvalsåtgärden reducerad användning av bekämpningsmedel i sockerbetsodling får högst 1,5 kg aktiv substans per hektar användas för ogräsbekämpning. Förekomsten av ogräs och behovet av bekämpning skall konstateras före varje spruttillfälle. Observationerna och bekämpningsåtgärderna skall antecknas i en separat växtskyddsdagbok. Användningen av herbicider inte tillåten efter den 1 augusti.

Stödet erhålls för den sockerbetsareal som årligen odlas med en reducerad mängd bekämpningsmedel. Arealen måste vara minst en hektar stor.

31 §

Integrerad produktion av frukt och bär

I tillvalsåtgärden integrerad produktion av frukt och bär skall produktionen minst följa de riktlinjer för integrerad fruktproduktion som fastställts av landskapsstyrelsen och vara underställd och godkänd av den kontroll som riktlinjerna förutsätter.

För att kunna omfattas av tillvalsåtgärden integrerad produktion av frukt och bär måste odlingsarealen vara minst en halv hektar stor.

32 §

Miljöanpassad grönsaksproduktion

I tillvalsåtgärden miljöanpassad grönsaksproduktion skall en markkartering för trädgårdsodling utföras med minst tre års intervaller. Åkrar som vid ingången av förbindelseperioden saknar ett under tre år gammalt markkarteringsresultat som visar tillgången på fosfor, kalium, kalcium, magnesium, koppar, mangan, zink, bor, markens surhet (pH) och jordart skall markkarteras under det första förbindelseåret.

Markkarteringsresultat från programperioden 1995-1999 kan godkännas förutsatt att de inte är över tre år gamla och att de även anger tillgången på samtliga i 1 mom. nämnda näringsämnen. Varje åker skall markkarteras minst två gånger under nya förbindelseperioden.

Markkarteringsresultat som är äldre än tre år godkännas inte.

Växtodlingen skall bygga på en skriftligt uppgjord växtföljdsplan. De i bilaga 3 presenterade anvisningarna för växtföljd skall följas. Växtföljdsplanen kan justeras under förbindelseperioden förutsatt att det längsta intervallet på samma skifte enligt bilaga 3 inte överskrids.

Användningen av bekämpningsmedel skall vara behovsanpassad. Bekämpningen av skadegörare och växtsjukdomar får utföras endast då behovet konstateras genom fältobservationer.

Förekomsten av sjukdomar, skadegörare och skadegörarnas naturliga fiender skall antecknas i en separat observationsdagbok.

För att kunna omfattas av tillvalsåtgärden miljöanpassad grönsaksproduktion måste odlingsarealen vara minst en halv hektar stor.

5 kap.

Basstödet delprogram för ekologisk produktion

33 §

Allmänna villkor

Miljöstödets basstöd för delprogrammet för ekologisk produktion kan beviljas till jordbrukare som besitter en gårdsbruksenhet med minst tre hektar åker. Om gårdbruksenheten odlas med frilandsgroänsaker är det tillräckligt att enheten består av minst en halv hektar åker som ingår i växtföljden för trädgårdsgrödor.

Jordbrukaren skall dessutom uppfylla villkoren i 11-23 §§ och 35 §.

Ett område som omfattas av ett avtal om specialstöd för ekologisk produktion eller övergång till ekologisk produktion från programperioden 1995-1999 kan inte erhålla sådant basstöd för ekologisk produktion som avses i denna förordning.

34 §

Val av frivillig åtgärd

Åkermark som omfattas av basstöd för ekologisk produktion eller övergång till ekologisk produktion kan även beviljas stöd för frivilliga åtgärder enligt 25 och 26 §§.

35 §

Ekologisk produktion och övergång till ekologisk produktion

Stöd för ekologisk produktion kan erhållas dels genom stöd för övergång till ekologisk produktion dels genom stöd för fortsatt ekologisk produktion.

För det område som är anslutet till delprogrammet för ekologisk produktion skall produktionen uppfylla de minimikrav som rådets förordning 91/2092/EEG om ekologisk produktion av jordbruksprodukter och uppgifter därom på jordbruksprodukter och livsmedel uppställer. Produktionen skall vara underställd och godkänd av den kontroll som rådets förordning 91/2092/EEG förutsätter.

För att jordbrukaren skall erhålla stödet för ekologisk produktion skall villkoren i 2 mom. uppfyllas på minst hälften av gårdbruksenhetens odlade areal. Omfattar den ekologiskt odlade arealen trädgårdsodling skall villkoren i 2 mom. uppfyllas på minst en halv hektar av gårdbruksenhetens odlade areal med en trädgårdsproduktion som har en normal växtföljd.

Den i 3 mom. avsedda arealen kan läggas om till ekologisk produktion på en gång eller i etapper. Inom ramen för en femårig förbindelse kan övergången ske i högst tre etapper. Övergångsperioden är tre år på varje jordbruksskifte.

Jordbrukare som väljer att övergå till ekologisk produktion i etapper skall till ansökan bifoga en plan som visar hur övergången skall ske. Om övergången sker i etapper erhålls stödet från och med det år då jordbruksskiftet underställs ekologiska produktionsmetoder.

I produktionsskedet måste avsalugrödor odlas på hela den areal som omfattas av basstödet för ekologisk produktion förutom på den areal som används som träda eller gröngödsling enligt en normal växtföljd. Med avsalugrödor avses produkter som används som livsmedel eller grödor som används som foder i husdjursproduktion. Avsalugrödorna skall avsättas som ekologiska produkter så långt som det är praktiskt möjligt.

Den husdjursproduktion som omfattas av delprogrammet för ekologisk produktion skall efter den 24 augusti 2000 uppfylla minimikraven enligt rådets förordning 99/1804/EG om komplettering av förordning 91/2092/EEG om ekologisk produktion av jordbruksprodukter och uppgifter därom på jordbruksprodukter och livsmedel så att den även omfattar animalieproduktion. Produktionen skall dessutom vara underställd och godkänd av den kontroll som förordning 99/1804/EG förutsätter. Fram till och med den 24 augusti 2000 skall produktionen uppfylla minimikraven enligt de i riket godkän-

da reglerna för ekologisk husdjursproduktion (Luomu-Liittos nyckelpigsmärke) och vara underställd och godkänd av den kontroll som dessa regler förutsätter.

Stöd för ekologisk husdjursproduktion erhålls för den foderareal på gårdbruksenheten som motsvarar enhetens ekologiskt uppfödda djur. Antalet djur som berättigar till stöd för en hektar foderareal är: 1 mjölkko; 1,5 am- eller dikor, ungnöt som är över sex månader gamla; 8 tackor; 2 suggor.

Stöd för övergång till ekologisk produktion kan inte erhållas för ett sådant område som under programperioden 1995-1999 erhållit stöd för ekologisk produktion eller övergång till ekologisk produktion. Jordbrukare som har ett gällande avtal om övergång till ekologisk produktion från programperioden 1995-1999 och som under avtalets löptid övergår till stöd för ekologisk produktion i enlighet med denna förordning kan erhålla stöd för övergång till ekologisk produktion för den tid som för varje jordbruksskifte återstår av övergångsperioden.

36 §

Utbildning

Jordbrukare som saknar teoretiska kunskaper i ekologisk produktion skall under det första förbindelseåret delta i en av landskapsstyrelsen godkänd grundkurs i ekologisk produktion. Jordbrukare som under programperioden 1995-1999 genomgått en grundkurs i ekologisk produktion skall under den nya förbindelseperioden delta i minst en fortsättningskurs i ekologisk produktion.

6 kap.**Basstödet delprogram för extensiv vallodling**

37 §

Allmänna villkor

Miljöstödets basstöd för delprogrammet för extensiv vallodling kan beviljas till jordbrukare som besitter en gårdsbruksenhet med minst en hektar åker och som uppfyller villkoren i 13, 19, 21, 23 och 38 §§.

Ett område som omfattas av ett avtal om extensifierat jordbruk från programperioden 1995-1999 kan inte erhålla sådant basstöd för extensiv vallodling som avses i denna förordning.

38 §

Gödsling och djurtäthet

Hela gårdbruksenhetens åkerareal skall odlas med extensiv vall. Vallarna får inte behand-

las med kemiska bekämpningsmedel. Kvävegödslingen får ske med högst hälften av de mängder som fastställs i bilaga 2 tabell 2.

En cirka en meter bred ogödsblad skyddsremsa skall lämnas längs de diken som omger det jordbruksskifte som omfattas av delprogrammet för extensiv vallodling. Mot vattendrag skall skyddsremsan var minst tre meter.

Djurtätheten på gårdbruksenheten får inte överstiga en djurenhet per hektar. Vistas djuren på bete minst fyra månader om året kan gårdbruksenhetens naturbetesareal medräknas vid uträkningen av gårdbruksenhetens djurtäthet. När djurtätheten uträknas skall koefficienterna i bilaga 4 användas.

7 kap.

Basstödet delprogram för naturbeten

39 §

Allmänna villkor

Miljöstödets basstöd för delprogrammet för naturbeten kan beviljas till jordbrukare som besitter en gårdbruksenhet på Åland med minst en hektar naturbetesmark.

En förutsättning för att jordbrukaren skall erhålla stöd enligt delprogrammet för naturbeten är att den åkermark som jordbrukaren har i sin besittning är ansluten till något av delprogrammen i miljöstödets basstöd enligt denna förordning eller till miljöstödets grundstöd enligt landskapsförordningen om jordbrukets miljöstöd (44/1997).

40 §

Betetryck och användning av bekämpningsmedel och handelsgödsel

Jordbrukaren skall under hela förbindelseperioden hålla betande husdjur på minst en hektar naturbeten.

Det stödberättigade området skall under hela förbindelseperioden betas med ett tillräckligt betetryck under en så stor del av betesperioden att igenväxning av området förhindras. Kompletterande skötselåtgärder så som röjning, slätter och putsning skall utföras för att bevara området i brukbart skick.

På naturbetesmark som omfattas av miljöstödet får inte handelsgödsel eller bekämpningsmedel användas. Områden får inte bearbetas.

41 §

Djurtäthet

Stöd för naturbeten betalas på basen av antalet betande husdjur. Följande djurtätheter skall

användas vid uträkningen av stödberättigad naturbetesareal:

Djurslag	Antal djur/ha
vuxna nötkreatur	0,5
ungnöt under åtta månader	0,8
tacka	1,8
häst	0,5
ponny	1,0

42 §

Områden som inte berättigar till stöd

Stöd för naturbeten betalas inte för skogsbruksmark. Med skogsbruksmark avses i detta sammanhang:

1) sådana områden som före den 1 januari 2000 i huvudsak använts för bedrivande av sådant skogsbruk som avses i landskapslagen om skogsvård (83/1998),

2) sådana ytor där skogsförnyelse i enlighet med landskapslagen om skogsvård påbörjats före den 1 januari 2000. Med påbörjad skogsförnyelse avses avverkning i fröträds- eller skärmställning eller plantering efter kalavverkning,

3) sådana områden som i sin helhet består av trädbevuxen mark och där det dominerande trädslaget är tall eller gran och vars virkesförråd överskrider 70 m³/ha,

4) sådana områden som i sin helhet består av plantbestånd eller ungskog vars plantantal/stamantal kan anses bilda ett godtagbart plantbestånd enligt 5 § landskapsförordningen om skogsvård (86/1998) eller,

5) lövskog vars virkesförråd överskrider 100 m³/ha; hamlade äldre björkar och askar samt ek medräknas inte.

Stöd för naturbeten betalas inte för impediment eller tomtmark.

Om ett naturbetesskifte omfattar både stödberättigad och inte stödberättigad mark skall den del av marken som inte är stödberättigad räknas bort från jordbruksskiftets totala areal. Den stödberättigade marken skall bestå av minst 0,1 ha stora sammanhängande områden. Impediment och i 1 mom. 3, 4 och 5 punkten avsedda områden får förekomma i högst tio procent i ett stödberättigat område.

Basstöd för naturbeten kan inte erhållas för sådan mark som omfattas av ett avtal om specialstöd från programperioden 1995-1999.

8 kap.

Miljöstödets specialstöd

43 §

Stödformer

Miljöstödets specialstöd för jordbruket, nedan kallat specialstöd, kan betalas för ersättan-

de av kostnader och inkomstbortfall som följande åtgärder föranleder:

- 1) prioriterade naturbeten,
- 2) återskapande av naturbetesmarker,
- 3) slätter av naturängar,
- 4) hävd av löväng,
- 5) återskapande av löväng,
- 6) anläggande och underhåll av skyddszoner och
- 7) bevarande av ursprungsraser.

44 §

Ansökan och ingående av avtal

För att specialstöd skall kunna beviljas måste jordbrukaren ingå ett avtal med landskapsstyrelsen. Avtal ingås på ansökan av jordbrukaren. Ansökan skall göras på en av landskapsstyrelsen godkänd blankett och tillställas landskapsstyrelsen senast vid den tidpunkt landskapsstyrelsen ärligen fastställer.

Till ansökan skall bifogas en karta på vilken avtalsarealen är utmärkt. Om jordbrukaren påbörjat projektet innan kartan och ansökan godkänts kan inget avtal ingås.

Då det är fråga om åtgärder enligt 55 § om bevarande av ursprungsraser skall till ansökan bifogas härstamnings-, betecknings- och identifikationsuppgifter för de djur som skall ingå i avtalet.

Till ansökan skall vid behov bifogas en utredning om sökandens besittningsrätt över avtalsområdet eller den övriga arealen som berörs av avtalet. Om avtalet omfattar arrendemark skall legoavtalet bifogas ansökan. Legoavtalet måste vara i kraft minst hela avtalsperioden.

Avtal enligt denna förordning kan inte ingås för sådant område eller sådana djur som omfattas av ett avtal från programperioden 1995-1999.

45 §

Avtalsperiod

Avtalperioden är fem år.

Avtalet träder i kraft vid den tidpunkt som landskapsstyrelsen meddelar i sitt beslut om godkännande av ansökan. Beslutet kan inte gälla retroaktivt.

Jordbrukaren skall ärligen under avtalsperioden vid den tidpunkt som landskapsstyrelsen fastställer till landskapsstyrelsen lämna en särskild ansökan om utbetalning av specialstödet.

Då det är fråga om åtgärder enligt 55 § om bevarande av ursprungsraser skall till den årliga ansökan bifogas en förteckning över de djur som ingår i avtalet vid början av ett nytt ansökningsår. Härstamnings- betecknings och identi-

fikationsuppgifterna för de ersättande djuren skall bifogas till förteckningen.

46 §

Åkermark

En förutsättning för att jordbrukaren skall erhålla specialstöd är att den åkermark som jordbrukaren har i sin besittning är ansluten till något av delprogrammen i miljöstödet basstöd enligt denna förordning enligt en förbindelse som ingås år 2000 eller till miljöstödet grundstöd enligt landskapsförordningen om jordbrukets miljöstöd enligt en förbindelse som ingåtts år 1996-1999.

47 §

Specialstödet belopp

Till jordbrukare som har ingått avtal betalas specialstöd för varje hektar eller djurenhet (de) som ingår i avtalet enligt följande:

Åtgärd	Maximal årlig premie	
1) prioriterade naturbeten	500 mk/ha	84,09 euro/ha
2) återskapande av naturbetesmarker	1.400 mk/ha	235,46 euro/ha
3) slätter av naturängar	1.000 mk/ha	168,19 euro/ha
4) hävd av löväng	4.200 mk/ha	706,39 euro/ha
5) återskapande av löväng	5.500 mk/ha	925,03 euro/ha
6) anläggande av skyddszoner	4.500 mk/ha	756,85 euro/ha
7) bevarande av ursprungsraser	1.600 mk/de	269,10 euro/de

Avtal kan inte ingås om det specialstöd som skulle kunna betalas på basen av ett avtal understiger 297 mark (50 euro).

48 §

Utbetalning

Miljöstödet specialstöd utbetalas under avtalsperioden en gång per år senast den 15 oktober på basen av den årliga ansökan från jordbrukaren.

49 §

Prioriterade naturbeten

Stöd för prioriterade naturbeten kan beviljas för strandängar, hagar, ängar och lövängar.

Området som stödet omfattar skall under hela avtalsperioden betas med ett tillräckligt betestryck under en så stor del av betesproduktionen att igenväxning av området förhindras. Kompletterande skötselåtgärder så som röjning, slätter, putsning och avbränning skall utföras för att bevara området i brukbart skick.

På naturbetesmark som omfattas av avtalet får inte handelsgödsel eller bekämpningsmedel användas.

Stödet betalas på basen av antalet betande

husdjur enligt det beräkningssätt som används i 41 §.

Avtalsarealen skall vara minst en hektar stort. Den stödberättigade marken skall bestå av minst 0,25 hektar stora sammanhängande områden.

Betetrycket och andra skötselåtgärder på naturbeten som ingår i avtalsarealen skall antecknas i ett beteskort.

50 §

Återskapande av naturbetesmark

Stöd kan beviljas för återskapande av gamla naturbetesmarker som vuxit igen med buskar och träd på grund av att de inte betats eller på grund av att betetrycket varit för lågt. Igenväxningen skall vara betydlig. Stöd beviljas inte för sådan röjning som utförs regelbundet i ett normalt betesbruk och som kan anses tillhöra goda odlingsmetoder. Stöd beviljas heller inte för sådant betesområde som erhållit miljöstödet specialstöd under programperioden 1995-1999.

Syftet med röjningen är att betet skall kunna återtas i bruk varför betning med husdjur skall ingå i projektets senare del.

Efter röjningen skall kvistar och ris köras bort från området eller brännas.

Avtal kan inte ingås för sådan skogsbruksmark som avses i 42 § 1 mom. 1 och 2 punkterna.

Vid röjningen får inte kemiska bekämpningsmedel användas.

Avtalsarealen skall vara minst en hektar stor.

51 §

Slätter av naturängar

Stöd för slätter av naturängar kan beviljas för att komplettera eller helt ersätta avbetning med djur.

Växtligheten skall slås på sensommaren efter att de flesta örter hunnit fröa av sig. Om växtligheten inte bärgas till skörd skall växtresterna köras bort från området. Efter slättern får området betas av husdjur.

Kemiska bekämpningsmedel får inte användas på området.

Avtal kan inte ingås för åkermark.

Avtalsarealen skall vara minst en halv hektar stor.

52 §

Hävd av löväng

Stöd kan beviljas för hävd av löväng. För att området skall klassas som löväng måste följande kriterier uppfyllas:

1) Trädbeståndet skall utgöras av lövträd, undantagsvis kan enstaka barrträd accepteras.

Inom området skall finnas grupper av hamlade träd som tydligt kan avskiljas i landskapsbilden.

2) På området skall finnas träd och buskar i ett mosaikartat mönster, brutet av öppna gläntor av varierande storlek

3) Hasselrunnor bör finnas i spridda grupper

4) Örtskiktets botten bör utgöras av en väl sammanhållen grässvål utan dominerande inslag av mossor.

Följande arbetsmoment skall ingå i hävden:

1) På våren utförs rydning. Gammal förna och kvistar räfsas ihop allt efter behov, komposterar eller brännes.

2) Slätter sent på sommaren, efter att de flesta örter har hunnit fröa av sig

3) Efter slättern kan djur beta i ängen, betet kan helt eller delvis ersätta slättern

4) Hamling kan ske i samband med eftersommarbetet och skall ske i etapper där vissa träd hamlas ena året och andra träd därpå så, att samma träd hamlas med cirka 3-5 års intervall.

5) På hösten utförs röjning genom att gamla träd tas bort, buskar gallras eller hasselrunnor putsas ur.

6) På vintern skall området vila.

Vid hävden får inte kemiska bekämpningsmedel användas.

Avtalsarealen skall vara minst en halv hektar stort.

53 §

Återskapande av löväng

Avtal om stöd för återskapande av löväng kan omfatta gamla lövängar som övergått till andra naturtyper på grund av brist på hävd och vård. På området som omfattas av stödet skall det finnas rudiment som visar att området varit en löväng. Inom området skall det även finnas grupper av hamlade träd.

Återskapandet av lövängen bör ske i etapper under flere år.

Vid återskapandet av lövängar skall träden nyhamlas.

Avtalsarealen skall vara minst en halv hektar stort.

54 §

Anläggande och skötsel av skyddszoner

Avtalsområdet för skyddszonerna skall omfatta åkermark på platser där risken för näringsläckage är stort. En skyddszon kan också anläggas på åkermark på ett viktigt grundvattenområde, exempelvis vid brunnar.

Skyddszonen skall anläggas genom att flerårigt gräs sås på området. Området skall under hela avtalsperioden vara bevuxen med flerårig växtlighet.

Gödsel eller kemiska bekämpningsmedel får inte användas på skyddszonen. Skyddszonen får heller inte användas som bete för husdjur. Om växtligheten slås måste växtresterna köras bort från skyddszonen och tas tillvara i gårdbruksenhetsens kretslopp.

Skyddszonen skall vara minst tre meter bred och bilda ett eget odlingsskifte. Avtalsarealen skall vara minst 0,1 hektar stor. Avtalsarealen kan vara fördelad på flere basskiften.

Åkerarealen som skyddszonen anlagts på kan inte erhålla andra arealbaserade stöd. Arealen betraktas dock fortfarande som odlad åkermark och kan ingå i den totala odlade åkerarealen på gårdbruksenheten.

Avtal ingås inte för områden där en naturlig, tillräckligt bred skyddszon finns mellan åkermarken och vattendraget.

55 §

Bevarande av ursprungsraser

För att vara berättigad till stöd för bevarande av ursprungsraser skall djuren vid ingången av avtalsperioden vara minst ett år gamla och ingå i gårdbruksenhetsens jordbruksverksamhet.

Avtalet kan omfatta finska lantrasfår och skärgårdsfår.

De finska lantrasfåren skall vara färgade (bruna, svarta eller gråa). Fårets färg konstateras via färkontrollregistret. Fåren skall vara registrerade i färkontrollregistret och öronmärkta med öronklippning eller öronmärken. Tackorna skall betäckas årligen. För betäckningen får endast färgade baggar av lantrasfår användas.

Skärgårdsfåren kan vara vita eller färgade och skall vara införda i registret för skärgårdsfår. Då renrasigheten bestäms tillämpas samma bestämmelser som för lantrasfåret. Fåren måste kunna identifieras med hjälp av öronnummer. Tackorna skall betäckas årligen. För betäckningen får endast färgade baggar av skärgårdsfår användas.

Jordbrukaren förbinder sig att under hela avtalsperioden hålla minst det antal djur som överenskommes i avtalet. Djur som dör eller utmönstras kan ersättas med andra, renrasiga finska lantrasfår eller skärgårdsfår i överensstämmelse med det ursprungliga avtalet förutsatt att de även i övrigt uppfyller ovan nämnda kriterier.

9 kap.

LFA-kompensationbidrag

56 §

Allmänna villkor för beviljande av LFA-kompensationbidrag

LFA-kompensationbidrag kan betalas till

en jordbrukare som

1) besitter en gårdbruksenhet på Åland med minst tre hektar åker,

2) är varaktigt bosatt på Åland; också en sammanslutning som registrerats på Åland anses vara bosatt i landskapet och

3) har ingått en sådan förbindelse som avses i 58 § för hela gårdbruksenhetsens areal.

LFA-kompensationsbidrag enligt denna förordning kan inte beviljas för ett område som omfattas av en förbindelse från programperioden 1995-1999.

57 §

Stödberättigat område

LFA-kompensationsbidrag kan erhållas för en åker

1) som jordbrukaren har i sin besittning vid ansökningstidpunkten,

2) där goda odlingsmetoder används och

3) från vilken skörd bärgas.

Stöd beviljas inte för en åker som inte odlas.

För skiften som ingår i en odlingscirkulation där skörden lämnas obärgad på hösten och utnyttjas som gödselmedel för odlingsväxten följande år kan stöd beviljas förutsatt att grön-gödslingsvallen ingår i en normal växtföljd på gårdbruksenheten. Arealen för grön gödsling kan utgöra högst 50 procent av den totala areal av gårdbruksenheten som omfattas av stödssystemet. Samma område kan inte uppges som grön gödslingsareal under två år i rad.

Stöd kan beviljas för åkrar som på grund av skördeskada inte skördats under förutsättning att skördeskadan meddelats skriftligt till landskapsstyrelsen.

Om grönsaker odlas i växthus som inte uppfyller kriterierna för växthusstöd är grönsaksodlingen berättigad till LFA-kompensationsbidrag.

Ett stödberättigat bas- och jordbruksskifte skall vara minst 0,05 hektar stort.

58 §

Ansökan och ingående av förbindelse

Ansökan om LFA-kompensationsbidraget skall göras på en av landskapsstyrelsen godkänd blankett och tillställas landskapsstyrelsen senast vid den tidpunkt landskapsstyrelsen fastställer. Förbindelsen att under en period av fem år följa villkoren för kompensationsbidraget lämnas i samband med stödansökan för det första förbindelseåret.

Förbindelsen skall omfatta gårdbruksenhetsens hela areal. Om jordbrukaren väljer att lämna delar av gårdbruksenheten utanför stödssystemet skall förbindelsen enligt 1 mom. om-

fatta även dessa skiften trots att inget stöd utbetalas för dessa skiften.

Jordbrukaren skall årligen under förbindelseperioden bekräfta sitt fortsatta deltagande i kompensationsbidraget. Bekräftelsen görs på en av landskapsstyrelsen godkänd blankett och tillställs landskapsstyrelsen senast vid den tidpunkt landskapsstyrelsen fastställer.

Om sökanden är ett samfund, en sammanlutning eller ett dödsbo skall ansökan eller bekräftelsen undertecknas antingen av alla delaktiga, av ett befullmäktigat ombud eller av den person som har rätt att teckna den juridiska personens namn. Fullmakt, utdrag ur handelsregistret eller motsvarande varav namnteckningsrätten framgår skall bifogas ansökan.

59 §

Kompensationsbidragets belopp

Till jordbrukaren som uppfyller stödvillkoren betalas årligen senast den 15 oktober 1189 mark (200 euro) för varje hektar stödberättigad mark.

10 kap.

Rådgivning, utbildning och demonstrationsprojekt

60 §

Rådgivning och utbildning

Stöd kan beviljas för anordnande av sådan utbildning av jordbrukare som gäller införande av miljövänliga jordbruksmetoder, spridning av växtskyddsmedel och stallgödsel och användning av utrustning för detta, anläggande och skötsel av skyddszoner, extensiv produktion, ekologiska produktionsmetoder, utveckling eller istandsättning av landskapet, främjande av den biologiska mångfalden samt restaurering och skötsel av naturliga slätter- och betesmarker.

Stöd kan även beviljas för framställning av behövligt informationsmaterial.

Tekniskt stöd kan beviljas till rådgivning för genomförande av åtgärder inom delprogrammet för ekologisk produktion.

61 §

Demonstrationsprojekt

Stöd kan beviljas till projekt där existerande forskningsresultat ligger som grund vad beträffar nya miljövänliga metoder inom jordbruk och landskapsvård. Stöd ges inte för forskning av nya jordbruksmetoder eller ny teknik.

Stöd kan beviljas för projekt som utvecklar jordbrukets miljövård och miljöskydd, landska-

pet och den biologiska mångfalden samt där nya metoder, anordningar eller verksamhetsmodeller demonstreras eller införandet av dem främjas. Stöd kan även beviljas för projekt som hänförelse sig till ekologisk produktion.

Stödet enligt 2 mom. kan betalas till fysiska personer, föreningar och olika organisationer. Stödet kan ersätta person-, rese- och materialkostnader samt apparaturanskaffningar. Stöd betalas inte för bestående investeringar eller för kostnader som har åstadkommit före projektet godkänts av landskapsstyrelsen.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

62 §

Kringgående av villkoren för miljöstöd och LFA-kompensationsbidrag

Miljöstöd eller LFA-kompensationsbidrag beviljas inte om sökanden vidtagit sådana åtgärder för ändring av åkerarealens besittningsförhållanden eller motsvarande vars uppenbara avsikt är att på ett konstgjort sätt uppfylla de allmänna villkoren för miljöstödet eller LFA-kompensationsbidragets beviljande eller att genom ifrågasvarande åtgärder på ett konstgjort sätt undvika att efterfölja förutsättningarna för miljöstöd eller LFA-kompensationsbidragets beviljande.

63 §

Jordbrukarens rätt att upphäva en förbindelse eller ett avtal

En jordbrukare som ingått en förbindelse eller ett avtal enligt denna förordning har rätt att frånträda förbindelse eller avtalet före förbindelse- eller avtalsperiodens slut, från och med början av den månad jordbrukaren uppger. En jordbrukare som vill utnyttja sin rätt att häva förbindelsen eller avtalet skall lämna en skriftlig hävningsanmälan till landskapsstyrelsen minst tio arbetsdagar före den dag som jordbrukaren avser att häva förbindelsen eller avtalet.

Om jordbrukaren häver förbindelsen eller avtalet under förbindelse- eller avtalsperioden skall det stödbelopp som har utbetalts återkrävas.

Om jordbrukaren häver förbindelsen eller avtalet på grund av force majeure eller naturliga omständigheter enligt i 76 § eller om förbindelsen eller avtalet överförs på en ny ägare eller annan nyttjanderättsinnehavare av gårdbruksenheten enligt 64 § kan landskapsstyrelsen besluta att inte återkräva de utbetalda stödbeloppen.

64 §

Landskapsstyrelsens rätt att häva en förbindelse eller ett avtal

Landskapsstyrelsen kan häva en förbindelse eller ett avtal som avses i denna förordning om den jordbrukare som ingått förbindelsen eller avtalet har hemlighållit omständigheter som inverkat väsentligt på ingående av förbindelsen eller avtalet eller lämnat felaktiga uppgifter på någon väsentlig punkt, eller om jordbrukaren, gårdsbruksenhetens senare ägare eller nyttjanderättsinnehavare inte iakttar villkoren för stöden.

Jordbrukaren skall delges landskapsstyrelsens avsikt att häva avtalet minst tio arbetsdagar före den dag som landskapsstyrelsen avser att häva förbindelsen eller avtalet.

65 §

Överföring av förbindelse eller avtal

Under förbindelse- eller avtalsperioden kan förbindelsen eller avtalet på ansökan överföras på gårdsbruksenhetens nya ägare eller nyttjanderättsinnehavare för återstoden av förbindelse- eller avtalsperioden. Den nya ägaren eller nyttjanderättsinnehavaren skall uppfylla de krav som denna förordning ställer på den som ingår förbindelsen eller avtalet.

Ansökan om en överföring enligt 1 mom. skall tillställas landskapsstyrelsen inom tio arbetsdagar från det att ägande- eller nyttjanderätten överförts.

Om ett övertagande inte sker på i 1 och 2 mom. avsett sätt, skall de utbetalda stödbeloppen återkrävas av stödmottagaren.

Om en stödmottagare som redan fullföljt tre år av sitt åtagande, slutligt upphör att bedriva jordbruk och om det visar sig vara omöjligt för efterträdaren att överta förbindelsen eller avtalet kan landskapsstyrelsen besluta att inte återkräva de utbetalda stödbeloppen.

Landskapsstyrelsen skall fatta beslut om överföring av förbindelsen eller avtalet. Finns flera ägare eller innehavare, skall mottagaren av tillkännagivelsen underrätta de övriga ägarerna eller innehavarna om beslutet på det sätt som föreskrivs i lagen om delgivning i förvaltningsärenden (FFS 232/1966).

66 §

Överföring av delar av gårdsbruksenhetens areal under förbindelseperioden

En jordbrukare kan under förbindelseperioden överföra delar av sin gårdsbruksenhet till en annan jordbrukare. Jordbrukaren som mottar arealen kan foga den övertagna arealen till sin

förbindelse för återstoden av förbindelseperioden. Vid ett övertagande skall bestämmelserna i 69 § iakttas.

67 §

Minskning av gårdsbruksenhetens referensareal under förbindelseperioden

Om gårdsbruksenhetens referensareal minskar under förbindelseperioden med mera än 20 procent eller över fem hektar skall stödet som har erhållits för arealen i fråga återbetalas. Om arealen överläts till en jordbrukare som fogar arealen till sin förbindelse återkrävs inte stödbeloppet.

68 §

Minskning av gårdsbruksenhetens areal under avtalsperioden

Ett område som ingår i ett avtal om specialstöd kan inte utan giltig orsak, exempelvis på grund av force majeure eller naturliga omständigheter enligt 63 §, minskas under avtalsperioden utan att de utbetalda stödbeloppen återkrävs.

69 §

Ökning av gårdsbruksenhetens referensareal under förbindelseperioden

Om en stödmottagare utökar sin gårdsbruksenhetens referensareal under förbindelseperioden kan landskapsstyrelsen efter ansökan bevilja att förbindelsen utökas till att omfatta även den tillagda arealen för återstoden av förbindelseperioden under förutsättning att minst två år kvarstår av förbindelseperioden och att den tillagda arealen tidigare omfattats av en förbindelse hos någon annan jordbrukare.

Om området inte tidigare omfattats av en förbindelse hos någon annan jordbrukare och den tillagda arealen överstiger 50 procent av den ursprungliga förbindelsearealen eller är mera än två hektar stor skall den ursprungliga förbindelsen ersättas med en ny, femårig förbindelse för gårdsbruksenhetens hela areal på villkor som är minst lika stränga som den ursprungliga förbindelsen.

Under förbindelseperiodens fjärde och femte år kan inte en ny areal fogas till stödsystemet. Om arealen som jordbrukaren får i sin besittning under förbindelseperiodens fjärde och femte år överskrider de arealgränser som nämns i 2 mom. kan jordbrukaren avge en ny femårig förbindelse som omfattar även den tillagda arealen.

70 §

Ökning av gårdsbruksenhets avtalsareal under avtalsperioden

Ett område som ingår i ett avtal om specialstöd kan inte utökas under avtalsperioden.

71 §

Byte av jordbruksskiften under förbindelseperioden

En jordbrukare kan i regel inte under förbindelseperioden byta sina jordbruksskiften mot en annan jordbrukares jordbruksskiften. Byte kan dock tillåtas om bytet är nödvändigt för en sund växtföljd eller andra motsvarande orsaker. Jordbrukarna som byter jordbruksskiften med varandra skall båda vara anslutna till miljöstödet basstöd och anhålla om bytet hos landskapsstyrelsen.

72 §

Ändringar i förhållanden

Jordbrukare som har ingått förbindelse eller avtal skall göra en anmälan till landskapsstyrelsen om sådana förändringar som avses i 75 och 76 §§ eller övriga förändringar av betydelse i förhållanden som berör jordbrukaren eller gårdbruksenheten. Anmälan skall göras inom tio arbetsdagar efter att förhållandena ändrats.

73 §

Särskilda återkravsbestämmelser

Om jordbrukaren vidtar sådana åtgärder som gäller förändringar i gårdbruksenhetens besittning eller motsvarande åtgärder vilkas uppenbara syfte är att undvika att de fastställda villkoren för beviljande av stöd enligt denna förordning följs, kan landskapsstyrelsen återkräva stödet helt eller delvis.

Stödet återkrävs inte om jordbrukaren frånträder förbindelsen eller avtalet på grund av force majeure eller naturliga omständigheter enligt 76 § eller i fall det återkrävda beloppet understiger 20 mark.

I fråga om ränta på det belopp som återkrävs enligt denna förordning skall landskapslagen om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (50/1988) iakttas i tillämpliga delar.

74 §

Påföljder vid brister eller försummelser

Det integrerade administrations- och kontrollsystemet enligt kommissionens förordning 92/3887/EEG om fastställande av tillämpningsföreskrifter för det integrerade administrations- och kontrollsystemet för vissa av gemenskapens stödsystem skall tillämpas då det

vid en kontroll konstateras avvikelser i de arealuppgifter som uppgivits i den årliga bekräftelsen eller i de arealer som uppgivits som grund för ett avtal om specialstöd.

Om det vid en kontroll konstateras brister eller försummelser beträffande goda odlingsmetoder skall inget stöd beviljas för de jordbruksskiften som berörs av bristen eller försummelsen.

Om bristen eller försummelsen är sådan att den inte kan begränsas till något enskilt skifte skall påföljderna omfatta hela det stöd som kunde ha beviljats för gårdbruksenheten. Om försummelserna är märkbara kan landskapsstyrelsen helt låta bli att bevilja stöd till gårdbruksenheten under det ifrågavarande året. I lindrigare fall kan stödet beviljas minskat med 0-50 procent beroende på försummelsens omfattning.

Om det vid en kontroll konstateras brister eller försummelser beträffande villkoren för basstödet skall basstödet beviljas sänkt med 0-50 procent beroende på försummelsens omfattning. Om försummelsens sammanlagda procentmängd överstiger 50 procent beviljas inget basstöd för det ifrågavarande året. Om det vid en kontroll konstateras brister eller försummelser beträffande basstödet frivilliga åtgärder skall inget stöd beviljas för den frivilliga åtgärden i fråga under det ifrågavarande året.

Om det vid en kontroll konstateras brister eller försummelser beträffande villkoren för specialstödet skall specialstödet beviljas sänkt med 0-50 procent beroende på försummelsens omfattning. Om försummelsens sammanlagda procentmängd inom ett avtal överstiger 50 procent beviljas inget specialstöd för det ifrågavarande året.

Om bristerna eller försummelserna upprepas under resten av förbindelse- eller avtalsperioden kan landskapsstyrelsen häva förbindelsen eller avtalet i enlighet med bestämmelserna i 64 §.

75 §

Force majeure

Med force majeure avses följande onormala eller oförutsedda händelser som sker oberoende av odlaren och som inte kan undvikas trots nödvändig försiktighet:

- a) jordbrukaren avlider,
- b) jordbrukaren är oförmögen till arbete under en längre tid,
- c) en betydande del av den jordbruksmark som jordbrukaren äger eller innehar exproprieras, denna expropriation inte kunde förutses den dag då ansökan lämnades in,
- d) en allvarlig naturkatastrof som förorsakar

betydande skada på gårdbruksenheten,

e) de byggnader som är avsedda för uppfödning av djur samt förvaring av foder förstörs genom en olyckshändelse samt

f) en epizooti som berör hela eller del av jordbrukarens djurbesättning.

Anmälan om ett fall av force majeure och därtill hörande bevismaterial skall skriftligen tillställas landskapsstyrelsen inom tio arbetsdagar från det att jordbrukaren är i stånd att göra detta.

76 §

Naturliga omständigheter

Naturliga omständigheter som förorsakat ändringar i gårdbruksenhetens areal eller i antalet husdjur beaktas vid utbetalningen av stöd. Sådana omständigheter är bland annat vägarbeten eller motsvarande samt dödsfall som drabbar djuren genom olyckshändelse och slakt på grund av sjukdom.

77 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder omedelbart i kraft och kan tillämpas endast på de åtgärder som vidtas i samband med ansökningsförfarandet. Vid ansökningsförfarandet skall jordbrukaren upplysas om att miljöstödet och LFA-kompensationsbidragets förverkligande kräver EG-kommissionens godkännande.

Förordningens bestämmelser om utbetalning, stödets uppföljning och övriga bestämmel-

ser, utöver de bestämmelser som avses i 1 mom., kan inte tillämpas förrän EG-kommissionen godkänt programmet för landsbygdens utveckling i landskapet Åland 2000-2006.

78 §

Övergångsbestämmelser

Jordbrukare som har en förbindelse om basstöd från programperioden 1995-1999 som gäller efter år 2000 kan häva förbindelsen och ingå en ny förbindelse för en ny femårsperiod i enlighet med denna förordning.

Jordbrukare som har ett avtal om specialstöd från programperioden 1995-1999 kan häva avtalet i enlighet med avtalsvillkoren och ingå ett nytt avtal för en ny femårsperiod i enlighet med denna förordning.

Jordbrukare som väljer att hålla kvar en förbindelse eller ett avtal som ingåtts före år 2000 skall följa de regler och villkor för erhållande av stöd som gällde när förbindelsen eller avtalet ingicks. Landskapsförordningen om jordbrukets miljöstöd är i kraft till dess att samtliga förbindelser eller avtal som ingåtts med stöd av förordningen upphört att gälla.

Jordbrukare som har en förbindelse om LFA-kompensationsbidrag från programperioden 1995-99 som gäller efter år 2000 kan häva förbindelsen och ingå en ny förbindelse för en ny femårsperiod i enlighet med denna förordning.

En överflyttning mellan de programperioder som avses i denna paragraf föranleder ingen återbetalning av det erhållna stödet.

Mariehamn den 20 april 2000

ROGER NORDLUND
lantråd

Roger Jansson
föredragande ledamot

BILAGA 1

Högsta tillåtna mängden fosfor (kg/ha)

Bördighetsklass						
	Dålig	Rätt dålig	Försvarlig	Tillfredsställande	God	Hög
Spannmål						
- råg, vete	40	30	25	15	10	-
- korn	43	33	28	18	13	-
- havre	35	25	20	10	5	-
- blandsäd korn/havre	39	29	24	14	9	-
- helsädesensilage	50	40	30	20	15	-
Oljeväxter	40	30	25	15	10	-
Baljväxter	40	30	25	15	10	-
Vall						
- ettåriga fodervallar	50	40	30	20	15	-
- vallens skyddssäd	65	55	45	35	25	-
- vall anlagd på som- maren eller hösten	55	45	35	25	15	-
- flerårig vall						
* bete	40	30	20	10	-	-
* övriga fodervallar	50	40	30	20	10	-
-frövall	43	33	28	18	13	-
Potatis	75	75	75	55	35	20
Sockerbeter						
- blasten nedplöjd	70	70	70	50	30	10
- blasten skördad	80	80	80	60	40	20

Skördenivå: spannmål 4000 kg/ha, oljeväxter 2000 kg/ha

Om skördenivån för spannmål och oljeväxter är 25 % lägre skall de i tabellen presenterade fosformängderna minska med 3 kg.

Fosforgödslingen kan justeras på basen av skördenivån enligt följande:

- om skörden för spannmål och oljeväxter är 25 % högre kan de i tabellen presenterade fosformängderna öka med 3 kg.
- om skörden för spannmål och oljeväxter är 50 % högre kan de i tabellen presenterade fosformängderna öka med 6 kg.

BILAGA 2**Tabell 1.** Högsta tillåtna mängden kväve (kg/ha) till spannmål och oljeväxter

Gröda	Ler- och mjäljor	Grova mineraljor	Organiska jor
Korn - Maud, Prisma, Inari, Tyra, Saana, Tofta, Viivi, Mentor, Scarlett, Kinnan, Kustaa, Filippa, Ida, Kymppi, Mette - Rolfi, Arve, Artturi, Hjan Eero, Thule, Erkki, Pohto - Botnia, Hjan Pokko, Loviisa, Arra	110 100 90	100 80 70	60 50 40
Malkorn, ölmalt - Prisma, Inari, Saana, Kustaa, Kymppi	90	80	
Malkorn, specialmalt - Hjan Pokko - Pomo, Kilta	90 90	80 70	
Havre - Salo, Katri, Belinda, Virma, Kolbu, Roope - Freja, Suomi, Lisbeth, Puhti, Yty, Aslak, Aarre, Sisko, Veli, Leila	110 110	90 90	60 50
Vårvete - Bastian, Tjalve, Vinjett, Dragon, Mahti, Luja, Meri, Manu, Heta, Satu - Reno, Runar, Ruso, Kadett	120 110	110 90	70 50
Vårrys - Kova, Valo, Sisu, Kulta	120	100	70
Vårrops - Sponsor, Ebony, Kunto, Bullet, Hyola	130	110	
Ärt och bondböna - Karita - övriga sorter utan stödväxt - övriga sorter med stödväxt	50 30-40 50-60	50 30-40 50-60	
Råg, hösten - gödsling med långverkande gödsel - gödsling med övriga gödselmedel	40 30	40 30	30 20
Råg, våren - Mader, Espirit - Amilo, Akusti, Kartano, Rihi - Ponsi, Anna, Hjan Jussi, Voima - Sampo	120 110 100 80	100 90 80 60	40 40 40 30
Höstvete, hösten - gödsling med långverkande gödsel - gödsling med övriga gödselmedel	40 30	40 30	
Höstvete, våren - Gunbo, Tryggve, Urho, Folke, Kosack, Ramiro - Hjan Ilves, Pitko, Aura, Otso	130 120	110 100	
Rågvete, hösten Pergo, Ulrika, Moreno - gödsling med långverkande gödsel - gödsling med övriga gödselmedel	40 30	40 30	30 20
Rågvete, våren	130	110	40

Skördenivå: 4000 kg/ha spannmål, 3000 kg/ha baljväxter, 2000 kg/ha oljeväxter

Tabell 2. Högsta tillåtna mängden kväve (kg/ha) till vall och grönfoderväxter

Gröda	Ler- och mjäljordar	Grova mineraljordar	Organiska jordar
Slättervall			
- hövall, vårspridning	100	100	100
- hövall, sommarspridning till återväxten	80	80	80
- vall med klöver, vårspridning	80	80	80
- vall med klöver, sommarspridning till återväxten	50	50	50
- klövervall, vårspridning	60	60	60
- klövervall, sommarspridning till återväxten	40	40	40
Ensilage- och grönfodervallar			
- fleråriga vallar, vårspridning	100	100	100
- fleråriga vallar, till andra skörden	100	100	100
- fleråriga vallar, till tredje skörden	50	50	40
- vall med klöver, vårspridning	80	80	80
- vall med klöver, till andra skörden	50	50	50
- klövervall, vårspridning	60	60	60
- klövervall, till andra skörden	40	40	40
- ettårigt rajgräs, vårspridning	100	100	90
- ettårigt rajgräs, till andra skörden	100	100	90
- ettårigt rajgräs, till tredje skörden	50	50	50
- grönfoderspannmål, vårspridning	100	100	100
- grönfoderspannmål + rajgräs, vårspridning	100	100	90
- grönfoderspannmål + rajgräs, till andra skörden	100	100	90
- grönfoderspannmål + rajgräs, till tredje skörden	50	50	50
- grönfoderspannmål + raps, vårspridning	120	120	120
- grönfoderspannmål + vicker, vårspridning	60	60	60
- helsäd, korn/havre, vårspridning	120	120	120
- helsäd, höstvet	140	140	140
Betesvall och grönfoderspannmål			
- fleråriga vallar, tre övergödslingar			
* vårspridning	90	90	80
* till andra skörden	80	80	70
* till tredje skörden	50	50	40
- fleråriga vallar, fyra övergödslingar			
* vårspridning	80	80	
* till andra skörden	70	70	
* till tredje skörden	40	40	
* till fjärde skörden	30	30	
- grönfoderspannmål + rajgräs			
* vårspridning	90	90	80
* till andra skörden	80	80	70
* till tredje skörden	50	50	40
Anläggning av vall på våren			
- skyddssåden skördas (tröskas)	De sortvisa	rekommendationerna	sänks med 20-30%
- grönfoderspannmål och/eller skyddssåd	100	100	80
* till andra skörden	100	100	100
* till tredje skörden	50	50	50
- skyddssåd, skördas som helsäd			
* vårspridning	100	100	80
- anläggning utan skyddssåd			
* vårspridning	80	80	70
* till andra skörden	30	30	30
Anläggning av vall på sommaren			
* sommarspridning	60	60	50
Anläggning av vall på hösten			
* höstspridning före 1.9	30	30	30
Upplivningsgödning			
* till skyddssåden på sommaren eller efter skörden av skyddssåden	30	30	30
Frövall			
- timotej, vårspridning	100	90	60
- ängssvingel, vårspridning	120	110	
- hundäxing, vårspridning	100	90	
- Westerworldiskt rajgräs, vårspridning	100	100	
- rörfilen, vårspridning	110	100	80

Tabell 3. Högsta tillåtna mängden kväve (kg/ha) till sockerbetor

	Högsta tillåtna mängden kväve
Basnivå	120 kg/ha
Om blasten plöjs ned	120 kg/ha
Om blasten ej plöjs ned	140 kg/ha
Om halmen plöjs ner	150 kg/ha

Tabell 4. Högsta tillåtna mängden kväve (kg/ha) till potatis

	Högsta tillåtna mängden kväve
Basnivå för matpotatis - skördenivå 25 ton/ha	60 kg/ha
Basnivå för industripotatis - skördenivå 30 ton/ha	80 kg/ha
Matpotatis - höjd giva, skördenivå minst 35 ton/ha	90 kg/ha
Industripotatis - höjd giva, skördenivå minst 40 ton/ha	110 kg/ha

BILAGA 3

Anvisningar för växtföljd i grönsaksodling

Växt	Kortaste växtföljds- omlopp, år	Längsta intervall på samma skifte, år
Kål	4	2
Morot	4	2
Palsternacka	4	2
Lök	5	2
Purjo	5	2
Rödbeta	3	2
Selleri	4	1
Ärt, bönor	4	2
Persilja	4	1
Dill	4	2
Frilandsgurka	4	2
Pumpa, squash, sallat	3	2
Spemat	3	2

BILAGA 4

Omräkningskoefficienter för djurenheter

Djurslag	Omräkningskoefficient
Mjölkkor	1
Dikor	0,5
Kvigor, köttnöt, avelstjurar (> 8 mån.)	0,37
Ungboskap (< 8 månader)	0,18
Sugga med grisar	0,5
Gödsvin, avelssvin, sinsuggor	0,14
Hästar	0,5
Ponnyer	0,37
Getter, getter med killingar	0,18
Får, tackor med lamm	0,11
Värphönor (> 6 mån.)	0,011
Broiler, unghöns	0,0028